

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
VINCENT DE GAETANO**

Seduta tat-30 ta' Lulju, 2004

Appell Kriminali Numru. 232/2002

Il-Pulizija

vs

Anthony Micallef

Il-Qorti:

Rat l-imputazzjoni miguba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Anthony Micallef talli fis-17 ta' Mejju 2000 ghall-habta ta' l-10 am f'San Pawl il-Bahar minghajr il-hsieb li jisraq jew li jaghmel hsara kontra il-ligi izda biss sabiex jezercita jedd li jippretendi li għandu, bl-awtorita` tieghu nnifsu fixkel lil Alfred Micallef fil-pussess ta' hwejjgu;

Rat is-sentenza ta' l-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-8 ta' Ottubru, 2002 li permezz tagħha dik il-Qorti sabet lill-imsemmi Anthony Micallef hati skond l-imputazzjoni dedotta kontra tieghu, illiberatu skond l-Artikolu 9 tal-Kap. 152 bil-kundizzjoni illi ma jagħmilx reat iehor sa zmien sentejn, u obbligatu li jneħhi l-inkonvenjent u ciee` kull

ostakolu ghall-passagg tal-ghalqa ta' Alfred Micallef fi zmien gimgha (mid-data tas-sentenza) fuq penali ta' ghaxar liri ammenda ghal kull jum ta' nuqqas skond l-artikolu 377(3) tal-Kap 9;

Rat ir-rikors ta' appell ta' Anthony Micallef, minnu prezentat fil-15 ta' Ottubru 2002, li permezz tieghu talab ir-revoka ta' l-imsemmija sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawza; semghet il-provi u lid-difensuri tal-partijiet fid-diversi udjenzi, inkluzi waqt l-access li sar fis-7 ta' Marzu, 2003; ikkunsidrat;

L-aggravju ta' l-appellant hu migjub, fir-rikors tieghu, fit-termini segwenti:

“Illi l-aggravju huwa manifest ghaliex, minbarra s-sottomissionijiet li saru quddiem l-ewwel Qorti, fuq elenkati, u partikolarment dik li l-ewwel Qorti kellha tissoprassiedi, l-istess l-ewwel Qorti tidher li ma tatx l-importanza rikjestha, kemm ghal dak li xehed l-esponent u x-xhieda minnu prodotti, kif ukoll ghall-pjanti u fotografiji li gew ezebiti.”

Ghalkemm f'dan il-bran hemm accenn għad-digriet ta' l-ewwel Qorti li permezz tieghu hija kienet cahdet talba tal-appellant, allura imputat, għas-soprassessjoni pendenti l-ezitu ta' proceduri civili, fil-fatt l-appellant ma jsemmix specifikatament dan id-digriet la fil-paragrafu immedjatamentej precedingi dak appena citat, u anqas fit-talba. In fatti, il-paragrafu immedjatamentej precedingi dak appena citat jghid testwalment:

“Illi l-esponent hass ruħħu aggravat bl-imsemmija sentenza [tat-8 ta' Ottubru, 2002] u qiegħed jappella minnha għal quddiem din l-Onorabbi Qorti” (sottolinear ta' din il-Qorti),

filwaqt li fil-paragrafu fejn hemm “it-talba għat-tahsir jew għat-tibdil tas-sentenza tal-qorti inferjuri” (Art. 419(1)(c), Kap. 9), din it-talba ssemmi biss is-sentenza tat-8 ta' Ottubru, 2002:

“Ghaldaqstant l-esponent, filwaqt li jaghmel riferiment ghal provi li saru fl-ewwel istanza u jirriserva d-dritt li jiproduci provi ohra ammissibbli bil-ligi, qiegħed jappella mis-sentenza mogħtija mill-Qorti Kriminali tal-Magistrati fit-8 ta’ Ottubru, 2002 u jitlob riverentement li jigi liberat mill-akkuza migħuba kontra tieghu u mill-piena fuqu imposta”.

Minkejja dan, din il-Qorti tosserva li skond is-subartikolu (4) tal-Artikolu 415 tal-Kodici Kriminali “*L-appell mill-mertu tal-kawza jgib mieghu l-appell mid-digreti interlokutorji, ghalkemm dawn id-digreti ma jkunux gew imsemmijin specifikatamente*” (sottolinear tal-Qorti). In vista tal-fatt li l-appellant accenna, kif ingħad, għad-digret ta’ l-ewwel Qorti li permezz tieghu cahdet it-talba għas-soprassessjoni, din il-Qorti hi tal-fehma li, indipendentement minn kif inhi redatta t-talba, għandha tqis li qed isir appell ukoll mill-imsemmi digriet interlokutorju.

Il-fatti tal-kawza huma, brevement, is-segwenti: l-appellant u huh Alfred jipposjedu bi qbiela diversi bcejjec ta’ raba’ fl-inħawi ta’ San Pawl il-Bahar. Bi-izvilupp urbanistiku li mas-snин sehh f’dawk l-inħawi, kif ukoll bil-ftugh ta’ toroq arterjali u sekondarji, gara li dawn il-bcejjec ta’ raba’ gew interrotti b’toroq, b’mod li anke fejn f’xi zmien kien hemm passaggi fil-ghelieqi li jagħtu access għad-diversi bcejjec, dawn il-passaggi illum difficultment jistgħu jigu identifikati bi precizjoni. Wahda minn dawn it-toroq hi Triq San Gorg. U huwa proprju f’din it-triq li illum hemm passagg – speci ta’ rampa bl-art tas-siment u b’kancell – liema passagg huwa l-qofol tal-kontestazzjoni f’din il-kawza. Alfred Micallef jikkontendi li dan il-passagg huwa fil-fatt il-passagg, ghalkemm illum usa’ milli kien dari, li minn dejjem huwa kien jghaddi minnu biex jaccedi għal xi whud mill-ghelieqi li huwa jahdem; l-appellant, invece, ighid li dan il-passagg għandu dritt jghaddi minnu huwa biss, u dan peress li huh kellu fil-fatt il-passagg originali – ftit piedi fuq naha minnhom tal-istess rampa – li huwa (cioe` huh) kien radam, u li kien wara li huh kien radam dan il-passagg li huwa (l-appellant) ikkoncedielu li jghaddi mir-rampa biex

jaccedi ghall-ghelieqi tieghu. Jirrisulta wkoll mill-provi li ghal xi zmien l-appellant kien jaqfel il-kancell bil-lejl (dan x'aktarx bhala sigurta` minhabba l-bhejjem li huwa għandu fl-istess raba'). Fis-17 ta' Mejju tas-sena 2000 waqt li Alfred Micallef kien hiereg mill-ghelieqi tieghu bil-patata li kien għadu kif qala', l-appellant imblokkalu l-passagg ossia r-rampa bit-tractor kif ukoll bit-truck, b'mod li l-imsemmi Alfred Micallef sab diffikulta` biex johrog il-kaxex bil-patata. Minn dik il-gurnata wkoll l-appellant beda jaqfel il-kancell anke matul il-gurnata b'mod li huh ma baqax igawdi mill-access ghall-ghelieqi tieghu permezz tar-rampa, kif sa dik il-gurnata kien għamel.

L-appellant jippretendi li l-ewwel qorti kellha tissoprassjedi pendenti l-ezitu ta' proceduri civili ta' spoll inizjati minn huh quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili. Din il-Qorti ma taqbilx ma' l-appellant. Apparti li l-azzjoni kriminali u l-azzjoni civili jitmexxew indipendentement minn xulxin (Artikolu 6, Kap. 9), ir-reat ipotizzat fl-imputazzoni huwa dak ta' delitt kontra l-amministrazzjoni tal-gustizzja, u aktar precizament id-delitt ta' l-uzu kontra l-ligi mill-privat tas-setghat ta' l-awtorita` pubblika. L-Artikolu 85 tal-Kodici Kriminali hu intiz mhux biex jipprotegi l-proprjeta`, mobbli jew immobibli, ta' dak li jkun – għal tali protezzjoni hemm l-azzjoni civili – izda biex jipprevjeni l-uzurpazzjoni mill-privat tas-setghat ta' l-awtorita` pubblika¹. Isegwi għalhekk li, indipendentement mill-protezzjoni mogħtija permezz ta' l-azzjoni jew azzjonijiet civili, jekk jirrizulta bhala fatt li kien hemm l-uzurpazzjoni ravvizada fl-imsemmi Artikolu 85, il-Qrati ta' Gustizzja Kriminali għandhom jagħixxu tempestivamente biex jirristabilixxu l-ordni pubblika permezz tas-sanzjoni penali. Din il-Qorti ma tara li kien hemm ebda raguni impellenti għala l-ewwel qorti kellha tissoprassjedi pendenti l-ezitu tal-kawza ta' spoll. Kif del resto gie ritenut minn din il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet ***Il-Pulizija v. Charles Chircop***, deciza fl-1 ta' Settembru, 1995, il-Qrati ta' Gustizzja Kriminali għandhom addirittura s-seta' li jiddeterminaw kwistjonijiet civili incidental għar-risoluzzjoni tal-vertenza penali. Fil-kaz in dizama ma kien hemm, fil-verita`, ebda kwistjoni ta' indoli civili x'tigi

¹ Ara, *Il-Pulizija v. Salvina sive Silvia Incorvaja* App. Krim., 25 ta' Lulju, 1994.

determinata: il-kwistjoni kollha hi jekk b'dak li ghamel l-appellant, allura imputat, huwa kienx qieghed ifixkel lil huh “fil-pusses ta’ hwejgu” fis-sens li jispoljah minn xi haga li kien qed igawdi bi pretensjoni ta’ dritt. Ghalhekk l-ewwel qorti kienet pjenament gustifikata fir-rigett tat-talba ghas-soprassessjoni.

Fil-meritu, ma hemmx dubbju li, indipendentement minn fejn kien il-passagg originali fil-ghelieqi – u cioe` jekk hux ezatt fejn illum hemm ir-rampa (kif jikkontendi Alfred Micallef u xi whud minn hutu) jew xi ftit piedi jew metri fuq naħa minnhom ta’ din ir-rampa (kif jikkontendi l-appellant, ibnu u xi xhieda ohra) – il-fatt jibqa’ li Alfred Micallef għal certu zmien mhux inkonsiderevoli kien jagħmel uzu mirrampa ghax kien jippretendi li dak kien il-passagg komuni bejn l-ahwa li minnu kellu dritt jghaddi biex jaccedi ghall-ghelieqi tieghu: fi kliem l-ewwel qorti fis-sentenza appellata: “...*Alfred Micallef kien ilu jghaddi liberament minn dan il-passagg għal ammont ta’ zmien indefinit u dan bi pretenzjoni ta’ dritt, u cioe` li dak kien passagg komuni bejn l-ahwa*”. Il-pretenzjoni ta’ l-appellant li huh kien qed jithalla juza r-rampa biss b’tolleranza u li għalhekk ma kellu ebda dritt ta’ passagg jekk mhux bil-bona grazza tieghu, huwa kellu se mai jiddedu ċiha quddiem il-qorti kompetenti civili, u mhux jaqbad u jiehu l-ligi b’idejh billi effettivament jimpedih milli jaccedi ghall-ghelieqi tieghu kif kien ilu jagħmel. Kif tajjeb osservat l-ewwel qorti fis-sentenza appellata, fl-kaz in dizamina jirrikorru l-elementi kollha rikjesti ghall-kostituzzjoni tar-reat ta’ *ragion fattasi*. Din il-Qorti ma ssib xejn x’ticcensura f’dik is-sentenza.

Għall-motivi premessi, tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata, b’dan li l-periodu ta’ sentejn ta’ liberazzjoni taht kundizzjoni jibda jiddekorri mill-lum, kif ukoll jibda jiddekorri mill-lum iz-zmien ta’ gimgha għat-tnejhija ta’ l-inkonvenjent skond l-istess sentenza.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----